

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Стаття 54 Основного Закону встановлює заборону використовувати або поширювати об'єкти інтелектуальної власності без згоди їх автора, за винятками, встановленими законом [1]. У Цивільному Кодексі України захисту прав автора від плагіату приділено статті 433-456 [3]. Одним із інструментів академічної доброчесності є кодекс честі. Кодекс честі - це документ, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки людей.

Отже, таке поняття в освіті, як академічна доброчесність - це важливий елемент у освітньому процесі закладу освіти, оскільки чесна праця здобувача освіти, науково-педагогічного працівника створюють умови для підвищення рівня освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.41-54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] : проект [від 30.03.2016]. *Верховна Рада України* : офіц. веб-портал. Електрон. данні. Київ, 1994-2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Цивільний кодекс України від 18 червня 1963 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1963. №30. ст.433-456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. додаток до №51.-ст.51-2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Кримінальний Кодекс України від 23.03. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2001. № 25-26, ст.176. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. *Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»*; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ТРЕНД ОСВІТЯНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

А. М. Гладкіх

здобувачка першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Донедавна поняття, що стосується академічної доброчесності та є одним із постулатів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно до п.8 ч.2 с.16 Закону України "Про вищу освіту" вкрай рідко знаходило собі місце в

обігу роботи освітянської спільноти [1]. Однак, зараз все більше вживається термін "академічна доброчесність"(АД) в закладах вищої освіти (ЗВО). Адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти все частіше звертаються до принципів АД, застосовуючи у своїй діяльності різні позитивні практики впровадження та дотримання АД [2, с. 220].

Кожен учасник освітнього процесу приходиться до закладу вищої освіти з певною метою: для когось, це лише отримання диплому та додатку до нього, для когось – підвищення свого статусу та фінансової реалізації, хтось – прагне професійно розвиватись у певній сфері, і таких прикладів можна наводити безліч, проте, ми розуміємо, що кожна особистість має свою мету. І саме це, є однією із перших перепонів, яка інколи досягає нігілізму і завдає ускладнення щодо формування академічної доброчесності в освітянській спільноті.

Кожен заклад вищої освіти прагне займати лідерські позиції за різними критеріями та бути в Топі-лідерів світових рейтингів. Саме тому, кожен з них зацікавлений у сучасних наукових дослідженнях, чесних та прозорих, що будуть висвітлювати якісну роботу ЗВО й безперечно усіх суб'єктів освітнього процесу.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди зацікавлений у якісній вищій освіті, він відкритий до нових практик з питань АД. Проявляючи емпатійність до усіх суб'єктів освітнього процесу імплементує кращі практики в межах навчального та поза навчального процесу.

Аналізуючи надбання університету щодо питань академічної доброчесності можна виокремити ряд кейсів, що сприяють підвищенню репутації та прозорості освітнього процесу і варті уваги й запозичення для інших ЗВО нашої країни та поза межами держави.

Так, ХНПУ імені Г. С. Сковороди розробив Кодекс академічної доброчесності, який має на меті регулювати відносини між усіма учасниками освітнього процесу для створення сприятливого, чесного та прозорого мікроклімату щодо реалізації свого творчого, наукового потенціалу.

Центр ліцензування та якості вищої освіти регулярно проводить анкетування серед суб'єктів - здобувачів вищої освіти щодо задоволення освітнього процесу, якістю викладання та висловлювання власних побажань для удосконалення навчальної роботи.

Рада молодих вчених щорічно проводить конкурс-есе серед здобувачів вищої освіти щодо питань академічної доброчесності, після чого формується ціла збірка унікальних думок та побажань студентів, аспірантів, що надає можливості підвищити не лише рівень академічної доброчесності нашої педагогічної спільноти, а й рівень академічного письма.

У той час, здобувачі вищої освіти також роблять великі кроки для підвищення розуміння та сприйняття принципів та правил АД серед учасників освітнього процесу. Органи студентського самоврядування кожного з факультетів включають у план своєї роботи проведення лекцій, круглих столів та інтерактивних занять з принципів дотримання АД, завдяки чому рівень поінформованості та розуміння значущості дотримання цих правил значно зростає, а отже й науковий потенціал стає більш унікальним та потенційно

високо спроможним, що у подальшій професійній діяльності буде показувати значні результати.

У курсі "Основи наукових досліджень" основними завданнями постають: прозорість навчання, вміння писати тези, статті та інші наукові роботи в офіційно-науковому стилі з дотриманням правильного використання наукових доробок інших авторів та посилання на них у своїх роботах.

Окрім того, під час реалізації освітнього процесу, викладачі все частіше застосовують не усталені вітчизняні практики щодо написання величезних рефератів чи використання типового переліку питань до іспитів. У першу чергу, робота викладачів спрямована на досягнення вищих щаблів таксономії Блума, тому застосовують під час своєї роботи зі здобувачами вищої освіти більш творчі завдання: створення проєктів за вивченою темою, складання інтерактивних кейсів на повторення вивченого матеріалу, написання есе, і що не менш важливе, викладачі завжди питають студентів та вислуховують їх побажання щодо організації лекційних, практичних занять тощо.

Усі учасники освітнього процесу постійно відвідують міжнародні конференції, вебінари, проходять курси з АД задля глибшого розуміння її принципів та виокремлення для своєї роботи кращих практик.

Здобутки університету наявні завдяки вмотивованості усіх учасників освітньої спільноти та розуміння її значущості у подальшому професійному зростанні як викладачів, так і успішної реалізації здобувачів вищої освіти. Плануючи роботу на кожен новий навчальний рік, ХНПУ імені Г. С. Сковороди впроваджує нові сучасні перевірені кращі практики щодо підвищення рівня АД. Перспективними напрямками в плані цієї роботи вважаємо: прописування у програмі курсу політики щодо академічного плагіату, підписання кожним учасником декларації щодо дотримання правил АД та розробка власної збірки методичних надбань щодо дотримання правил АД серед учасників навчального процесу [3, с. 12].

Отож, мета одна, вона велика, проте здатна відкривати двері до успішного розвитку наукового потенціалу педагогічної спільноти, підвищувати прозорість та репутацію ЗВО, імплементувати кращі практики та розробки з академічної доброчесності.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна доброчесність”. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234с. URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf.
3. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2016. 24 с.

Склярова Ю.С.	
ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ ДЛЯ ГІТАРИ НА УРОЦІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗОШ.....	133
Ворожбіт-Горбатюк В.В., Штефан М.В.	
МІКРОНАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ.....	135
СЕКЦІЯ 4. Питання академічної доброчесності та етики наукових досліджень	137
Бойчук Б. С.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	137
Гладкіх А. М.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ТРЕНД ОСВІТЯНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ.....	139
Гуцало К. П.	
РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МОРАЛІ ТА ЕТИКИ У ФОРМУВАННІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	142
Кітраль М. С.	
ПРОБЛЕМА ПЛАГІАТУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	144
Кондратюк С. М.	
ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	146
Лехкодух Т.О.	
ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВІННИЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО.....	148
Марчак О.Ю.	
АНАЛІЗ АНТРОПОЛОГІЧНИХ ВИМІРІВ ДЕВІАЦІЙ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	150
Матей Ю.Ф.	
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ: ІСТОРИЧНИЙ НАРИС	152
Chornomord Ye. Ye.	
FUNDAMENTAL VALUES OF ACADEMIC VIRTUE (ON THE EXAMPLE OF K _h NEU OF SIMON KUZNETS).....	155
Філь А. І.	
ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМУ	157
Шелест О. М.	
ДО ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ	159